

Generell informasjon

Ferd er et familieeid norsk investeringsselskap som satser på verdiskapende eierskap i virksomheter og finansielle investeringer. I tillegg til den kommersielle virksomheten har selskapet et omfattende engasjement innenfor sosialt entreprenørskap. Ferd AS har hovedkontor i Strandveien 50, Lysaker.

Ferd er eiet av Johan H. Andresen med familie. Andresen er styrets leder. Selskapets regnskaper for 2016 ble vedtatt av styret 10. mai 2017.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Ferd AS avlegger selskapsregnskapet i samsvar med Regnskapslovens § 3-9 og Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder.

Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelse av selskapsregnskapet. Regnskapsprinsippene er konsistente for like transaksjoner i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

Investeringer i datterselskaper

Datterselskaper er selskaper der morselskapet Ferd AS direkte eller indirekte har kontroll. Ferd har kontroll over en investering dersom Ferd har beslutningsmakt over foretaket som det er investert i, er eksponert for eller har rettigheter til variabel avkastning fra foretaket, og samtidig har mulighet til å bruke denne beslutningsmakt over foretaket til å påvirke den variable avkastningen.

Datterselskaper klassifiseres som anleggsmiddel i balansen og måles til virkelig verdi. Verdiendringer på datterselskapene, løpende avkastning som utbytter og gevinst eller tap ved realisasjon av datterselskaper føres som netto driftsinntekt i resultatet.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper er selskaper der Ferd har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse innebærer at Ferd tar del i strategiske avgjørelser om selskapets økonomi og drift uten å ha kontroll over disse avgjørelsene. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der Ferd har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital.

Felleskontrollert virksomhet foreligger når virksomheten er regulert ved avtale som krever enstemmighet mellom deltakerne ved strategiske, finansielle og operasjonelle beslutninger.

Investeringer i tilknyttede selskap og felles kontrollert virksomhet innregnes til virkelig verdi med verdiendringer over resultat og klassifiseres som omløpsmidler i balansen. Verdiendringer på investeringene, løpende avkastning som utbytter og gevinst eller tap ved realisasjon av investeringene føres som netto driftsinntekt i resultatet.

Salgsinntekter

Selskapets salgsinntekter stammer i hovedsak fra levering av tjenester til andre selskaper i samme konsern og andre nærstående parter. Inntekter ved tjenestesalg regnskapsføres etter hvert som tjenesten utføres, så fremt fremdrift i leveransen og tilhørende inntekter og kostnader kan måles pålitelig.

Salgsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget og presenteres netto etter fradrag for rabatter, merverdiavgift og andre typer offentlige avgifter. Salgsinntekter presenteres som Andre inntekter i resultatet.

Omregning av utenlandsk valuta

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som er den funksjonelle valuta til Ferd AS. Transaksjoner i utenlandsk valuta innregnes og måles i NOK på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til NOK basert på balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer innregnes i resultatet.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Ferds balanse og er av vesentlig betydning for selskapets finansielle stilling og resultat. Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige forpliktelser og rettigheter. Alle finansielle instrumenter henføres til en av følgende kategorier, i samsvar med IAS 39, ved første gangs innregning:

- 1) Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi og endringer i verdi inngår i resultatet
- 2) Utlån og fordringer
- 3) Finansielle forpliktelser

Finansielle instrumenter klassifiseres som eiet for handelsformål og inngår i kategori 1. Derivater klassifiseres til handelsformål og som omløpsmidler. Balanseført verdi av rentederivater balanseføres som Renteinvesteringer.

Klassifisering av finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendringer i resultatet i samsvar med IAS 39 kan også

gjøres i henhold til "virkelig verdi opsjonen" i IAS 28.18. Instrumentet må ved førstegangs innregning vurderes til virkelig verdi med verdiendringer i resultatet og tilfredsstillende visse kriterier. Det sentrale grunnlag for anvendelse av "virkelig verdi opsjonen" er at en gruppe finansielle eiendeler og forpliktelser forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at ledelsen vurderer inntjeningen etter samme prinsipp.

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller bestemte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer presenteres som kundefordringer, andre fordringer samt bankinnskudd i balansen.

Finansielle forpliktelser som ikke faller inn i kategorien eiet til handelsformål og som ikke vurderes til "virkelig verdi over resultatet" er klassifisert som andre forpliktelser. Leverandørgjeld og andre forpliktelser blir klassifisert som kortsiktig dersom gjelden forfaller innen ett år eller inngår i den ordinære driftssyklusen. Gjeld som har oppstått ved bruk av Ferd's lånefasilitet presenteres som langsiktig gjeld dersom Ferd både har mulighet til og intensjon om å rullere gjelden mer enn 12 måneder.

Innregning, måling og presentasjon av finansielle instrumenter i resultat og balanse

Kjøp og salg av finansielle instrumenter regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen selskapet forplikter seg til å kjøpe eller selge instrumentet. Finansielle instrumenter fjernes fra balansen når de avtalte rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller overføres til en annen part. Tilsvarende fjernes finansielle instrumenter fra balansen når selskapet i hovedsak har overført risiko og gevinstpotensialet ved eierskapet.

Finansielle instrumenter til "virkelig verdi over resultatet" innregnes ved anskaffelse til verdi notert i markedet på balansedagen eller beregnet på grunnlag av målbare markedsforhold på balansedagen. Transaksjonsutgiftene resultatføres. I påfølgende perioder måles instrumentene til virkelig verdi i henhold til markedsverdi eller ved bruk av anerkjente beregningsmetoder. Verdiendringer innregnes i resultatet.

Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte transaksjonskostnader. I senere perioder måles eiendelene og forpliktelsene til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, fratrukket eventuelt verdifall. Avsetning for verdifall gjøres for faktiske og mulige tap på krav. Ferd gjennomgår regelmessig utestående fordringer og utarbeider estimater for tap som danner grunnlag for de regnskapsmessige avsetningene. Tap ved verdifall på utlån og fordringer innregnes i resultatet.

Finansielle forpliktelser klassifisert som andre forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode.

Gevinst og tap ved realisasjon av finansielle instrumenter, endringer i virkelig verdi samt renteinntekt resultatføres i den perioden de oppstår. Utbytteinntekter og konsernbidrag innregnes året før de vedtas på generalforsamling. Det samme gjelder skatteeffekt av slike transaksjoner. Netto inntekter knyttet til de finansielle instrumentene klassifiseres som driftsinntekter i resultatet.

Finansielle derivater og sikring

Ferd kan benytte finansielle derivater for å redusere det økonomiske tapet ved ugunstige bevegelser i valutakurser eller renter. Derivatene blir regnskapsført som finansielle instrumenter til virkelig verdi og verdiendringer inngår i resultatet. Ferd praktiserer ikke sikringsbokføring i selskapsregnskapet.

Skatter

Skattekostnaden i resultatet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skatt på poster ført mot Andre inntekter og kostnader i oppstillingen av totalresultatet (OCI) er også ført mot totalresultatet. Skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden blir beregnet i samsvar med de lover og regler som er vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Betalbar skatt for perioden beregnes basert på skattegrunnlaget, som avviker fra Resultat før skatt på grunn av resultatposter som kommer til inntekt eller fradrag i en annen periode (midlertidige forskjeller) eller resultatposter som aldri kommer til beskatning (permanente forskjeller).

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi av eiendeler og gjeld samt skattevirkninger av underskudd til fremføring på balansedagen.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge slik at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes. Ved beregning av utsatt skatt og utsatt skattefordel benyttes vedtatte skattesatser ved slutten av rapporteringsperioden og nominelle beløp. Utsatt skatt og utsatt skattefordel innregnes netto når det foreligger juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser, og selskapet er i stand til og har til hensikt å gjøre opp skatteforpliktelsen netto.

Varige driftsmidler

Investering i varige driftsmidler måles til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Påfølgende utgifter knyttet til driftsmidlet balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler vil tilflyte selskapet og utgiften kan måles pålitelig, mens løpende vedlikehold resultatføres.

Varige driftsmidler avskrives systematisk over eiendelens utnyttbare levetid, normalt lineært. Dersom det finnes indikasjoner på at et driftsmiddel har falt i verdi, blir driftsmidlet testet for nedskrivninger.

Nedskrivninger

Varige driftsmidler vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi.

Ved vurdering av verdifall, beregnes eller estimeres først eiendelens gjenvinnbare beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Virkelig verdi fratrukket salgsutgifter er det beløp som kan oppnås ved salg av en eiendel i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, med fradrag for salgsutgifter. Bruksverdi er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å skapes av fra en eiendel eller en kontantgenererende enhet.

Dersom balanseført verdi overstiger gjenvinnbart beløp, resultatføres differansen som nedskrivning. Nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Leieavtaler

Leieavtaler behandles enten som operasjonelle eller finansielle leieavtaler basert på det reelle innholdet i avtalene. Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap blir overført til leietaker, klassifiseres som finansielle leieavtaler. Ferd AS har for tiden kun leieavtaler klassifisert som operasjonelle.

Leievederlaget i operasjonelle leieavtaler resultatføres løpende og klassifiseres som andre driftskostnader.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige og lett omsettelige investeringer med inntil 3 måneder løpetid. Bundne midler inngår også her. Trekk på kassekreditt er i balansen presentert som kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner. I kontantstrømoppstillingen er trekk på kassekreditt inkludert i kontanter og kontantekvivalenter.

Pensjonskostnader og pensjonsmidler/-forpliktelser

Ytelsesbaserte ordninger

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Selskapets netto forpliktelse fra ytelsesbaserte pensjonsordninger er beregnet separat for hver plan. Forpliktelsen beregnes av aktuar og er et estimat på framtidige ytelser som ansatte har opptjent på balansedagen som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene er neddiskontert til nåverdi redusert med virkelig verdi av pensjonsmidler.

Den delen av periodens netto pensjonskostnad som består av årets pensjonsopptjening, avkortning og oppgjør av pensjonsordninger, planendringer samt periodisert arbeidsgiveravgift, inkluderes i lønnskostnader i den perioden den ansatte har jobbet og dermed opptjent pensjonsrettighetene, mens netto rentekostnad på pensjonsforpliktelsen fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene, resultatføres som finanskostnader i samme periode. Positive og negative estimatavvik føres som andre inntekter og kostnader i totalresultatet i den perioden de er identifisert.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid når endringene ikke er innvunnet umiddelbart. Gevinster eller tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet når avkortningen eller oppgjøret inntreffer. En avkortning inntreffer når selskapet vedtar en vesentlig reduksjon av antall ansatte som omfattes av en ordning eller endrer vilkårene for en ytelsesbasert pensjonsordning slik at en vesentlig del av nåværende ansattes fremtidige opptjening ikke lenger kvalifiserer til ytelser eller bare kvalifiserer til reduserte ytelser.

Innskuddsbaserte ordninger

Forpliktelser til å yte innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger innregnes som kostnader i resultatet når de ansatte har ytt tjenester som gir dem rett til innskuddet.

Avsetninger

Selskapet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør og forpliktelsens størrelse kan måles pålitelig. Beløpet som innregnes som regnskapsmessig avsetning er beste estimat på balansedagen for vederlaget som vil kreves for å gjøre opp forpliktelsen, diskontert til nåverdi dersom effekten av diskontering er vesentlig.

Utbytte

Utbytte og utdeling av konsernbidrag som foreslås av styret, klassifiseres som kortsiktig gjeld i regnskapet, i samsvar med unntaksregelen i "Forskrift om forenklet regnskapsstandard" § 3-1 1. ledd nr 4, gitt i medhold av Regnskapslovens § 3-9.

Driftssegmenter

Ferd avlegger segmentrapportering i samsvar med IFRS 8. Ferd er et investeringsselskap og selskapets ledelse fatter beslutninger, følger opp og evaluerer beslutningene basert på verdiutviklingen og virkelig verdi på selskapets investeringer. Ferd skiller mellom forretningsområdene basert på investeringstype / mandat, kapitalallokering, ressursallokering og

risikovurdering.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen presenterer selskapets faktiske inn- og utbetalinger for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis den ordinære driften, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Nærstående parter

Parter anses å være nærstående hvis en part har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse ovenfor den annen part. Parter er også nærstående dersom de er underlagt tredje persons eller foretaks felles kontroll, eventuelt hvor den ene parten er underlagt betydelig innflytelse og den andre felles kontroll. En person eller et nært medlem av en persons familie er nærstående dersom vedkommende har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse over foretaket. Selskaper kontrollert eller under felles kontroll av nøkkelpersoner i ledelsen anses også som nærstående parter. Alle transaksjoner mellom nærstående parter gjennomføres i henhold til etablerte avtaler og prinsipper.

Nye regnskapsstandarder etter IFRS

Regnskapet er avlagt etter standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Standards - Interpretations Committee (IFRIC) som har ikrafttredelse for regnskapsår som starter 1.1.2016 eller tidligere.

Nye og reviderte standarder som er tatt i bruk av Ferd med virkning fra regnskapsåret 2016:

Ferd har ikke implementert nye standarder i 2016.

Nye og reviderte standarder som ikke er tatt i bruk av Ferd:

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 vil erstatte dagens IAS 39. Prosjektet er delt opp i flere faser. Første fase omhandler klassifikasjons- og målereglene. Klassifikasjons- og målereglene for finansielle forpliktelser i IAS 39 videreføres i all hovedsak. Bruk av amortisert kost og virkelig verdi videreføres som grunnlag for måling. Konkrete definerte instrumenter får krav om måling til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer ført mot utvidet resultat. Alle øvrige instrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Fase 2 omhandler nedskrivning av finansielle instrumenter, og med endringene følger en vridning fra å gjøre avsetninger for påløpte tap til forventede tap. Med den nye standarden er det altså ikke lenger behov for en konkret tapshendelse for at det skal gjøres avsetning for kredittap. Det skal gjøres avsetninger for estimerte tap og endringer i disse estimatene skal også løpende resultatføres. Endringen vil særlig ha konsekvenser for banker og utlånsvirksomheter.

Fase 3 omhandler sikringsbokføring, og reglene i IFRS 9 er betydelig mer fleksible enn i IAS 39. Flere typer instrumenter kvalifiserer som sikringsinstrumenter, flere typer risiko kan sikres, og ikke minst er de strenge effektivitetskravene i IAS 39 lempet på. I stedet for å teste effektiviteten er det i IFRS 9 innført et prinsipp om en kvalitativ økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument, sikringsobjekt og risiko. Til gjengjeld er det innført flere notekrav knyttet til foretakets sikringsstrategi.

Implementeringsdato for IFRS 9 er satt for regnskaper som starter 1.1.2018. Ferd vil anvende IFRS 9 først når den blir pliktig. Ferd forventer ikke å påvirkes av implementeringen av standarden i vesentlig grad.

IFRS 15 Inntektsføring

IFRS 15 er en felles standard for regnskapsføring av inntekter fra kunder og erstatter IAS 18 Driftsinntekter, IAS 11 Anleggskontrakter, IFRIC 13 Kundeloyalitetsprogrammer, IFRIC 15 Avtaler om bygging av fast eiendom, IFRIC 18 Overføring av eiendeler fra kunder og SIC 31 Byttehandel vedrørende reklame tjenester. IFRS 15 omhandler kun inntekter fra kontrakter med kunder. Inntekter knyttet til gjelds- og egenkapitalinstrumenter som tidligere var omfattet av IAS 18, er nå lagt under IAS 39 (og IFRS 9 når implementert).

Hovedprinsippet i IFRS 15 er at innregning av inntekter skal gjøres på en slik måte at inntektsføringen gir et riktig bilde av hvordan vederlag for leveranse av varer og tjenester tilflyter foretaket. IFRS 15 innfører en fem-trinns modell for inntektsføring, hvor kundekontrakter skal identifiseres og dekomponeres i separate leveringsforpliktelser som skal prises og innregnes separat.

Standarden har fått ikrafttredelse for regnskapsår som begynner 1. januar 2018. Ferd AS har som investeringsforetak svært begrenset med inntekter fra kundekontrakter og forventes ikke å påvirkes av implementeringen av standarden i vesentlig grad.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 erstatter eksisterende IFRS-standard for leieavtaler, IAS 17 Leieavtaler. IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, dvs. kunden (leietager) og tilbyder (utleier). Den nye standarden krever at leietager innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra dagens prinsipper. For utleier viderefører IFRS 16 i det alt vesentlige eksisterende prinsipper i IAS

17. I tråd med dette skal en utleier fortsette å klassifisere sine leieavtaler som operasjonelle eller finansielle leieavtaler, og regnskapsføre disse to typene leieavtaler forskjellig.

Standarden har fått ikrafttredelse for regnskapsår som begynner 1. januar 2019. Standarden forventes ikke å ha vesentlige konsekvenser for Ferd AS.